

DOBRY ŠTÁT SLUŽI ĽUĎOM

Programové východiská SIETe na obdobie 2016-2020

#siet'

Vzdelávanie

V prvých 100 dňoch:

- **#SIEŤ vráti radám škôl kompetenciu vyberať riaditeľa školy alebo školského zariadenia opäť tak, aby bol tento výber pre zriaďovateľov škôl záväzný. Zároveň rozšírime kompetencie školských rád o ďalšie úlohy, ktorými sa posilní hlas rodičov a princípy demokracie, participácie a verejnej kontroly v školskom prostredí.**
- **#SIEŤ zvýši informovanosť rodičov o ich právach a právach ich detí v materských a základných školách. Právne predpisy zhrnieme do jednoduchých informačných bodov pre rodičov a zavedieme povinnosť škôlok a škôl umiestňovať túto informáciu na viditeľnom mieste. Rodičom v základných školách ponúkne možnosť prispieť k zlepšeniu výkonu žiakov v školách osobnou iniciatívou. Vytvoríme program pre aktívnych rodičov, ktorí budú chcieť v spolupráci s učiteľmi v popoludňajšom čase na pôde školy pomáhať žiakom s domácimi úlohami a s ďalšími aktivitami. V lokalitách so sociálne vylúčenými spoločenstvami sa zameriame na rozširovanie rodičovských zručností. Školy v týchto lokalitách budeme podporovať v aktívnom zapájaní rodičov do školských projektov a do mimoškolských aktivít, do dobrovoľníckej podpory detí pri príprave do školy a cez aktivačné práce a vzdelávanie druhej šance do roly asistentov učiteľa. Pre deti zo sociálne vylúčených spoločenstiev a ich rodiny vytvoríme príležitosti na realizáciu výchovno-vzdelávacích programov aj počas letných prázdnin.**
- **#SIEŤ zvýši informovanosť vysokoškolských študentov o ich právach. Spoločne s aktívnymi študentmi sformuluje listinu práv študenta, ktorá ustanoví štandard služieb, na ktoré majú nárok. Po ukotvení listiny práv do zákona o vysokých školách budú mať vysoké školy slobodu v tom, akým riešením zabezpečia naplnenie týchto práv, ale na splnenie štandardov bude viazaný významný balík ich finančných prostriedkov.**

V prvých 2 rokoch:

- **#SIEŤ bude rodičom garantovať dostupnosť predškolského vzdelávania a rozšíri ponuku služieb v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve.** Podporovať budeme rozmanitú ponuku komplexných služieb starostlivosti, výchovy a vzdelávania v ranom detstve, a to nielen v rámci materských škôl, ale aj prostredníctvom detských skupín, firemných škôlok, komunitných centier a pod. Dôraz budeme klásť na zvýšenie ich kapacít, kvalitu vzdelávania a pružnejší program starostlivosti o deti, aby sa mohli škôlky lepšie prispôbovať pracovnému vyťaženiu rodičov.
- **#SIEŤ zmení povinnú školskú dochádzku na povinné vzdelávanie. Dobuduje kapacity základných škôl a zavedie „model 5 – 10 – 15“, ktorý umožní nástup detí vo veku 5 rokov do prípravných ročníkov v základných školách, predĺženie primárneho stupňa vzdelávania tak, aby I. stupeň zahŕňal aj 5. ročník ZŠ (deti vo veku 10 rokov) a ukončenie povinného vzdelávania v 9. ročníku ZŠ (mládež vo veku 15 rokov).** Deti budú prijímané do prípravných ročníkov v základných školách po dovŕšení piatich rokov bez povinnosti preukázať dosiahnutú školskú zrelosť. Zmyslom prípravného ročníka bude u detí školskú zrelosť primerane rozvinúť. Z prípravy na prechod do riadneho školského vzdelávania tak budú môcť profitovať všetky deti, najmä však deti zo sociálne vylúčených spoločností a deti so zdravotným postihnutím. **V posledných dvoch ročníkoch základnej školy podporíme rozvoj odborných a poradenských služieb pre žiakov, ktoré budú zamerané na identifikáciu ich silných stránok a na poradenstvo pri výbere vhodnej školy a budúceho povolania.**
- **#SIEŤ bude v povinnom vzdelávaní podporovať vzdelávanie orientované na žiaka** a postupnú premenu existujúceho selektívneho školského modelu na model, kde bude v bežnej škole vítané každé dieťa a dostane individuálnu podporu pre svoj rozvoj. V základných školách si každé dieťa zaslúži individuálnu pozornosť pedagógov a ďalších odborníkov, pomoc pri učení a povzbudenie. **V školách začneme od prvého dňa vytvárať predpoklady na to, aby mohli učitelia s deťmi intenzívnejšie pracovať na individuálnej úrovni a pomáhať im zlepšovať sa.** Bez ohľadu na to, či dieťa pochádza z funkčnej rodiny alebo z menej podnetného prostredia, či ide o dieťa mimoriadne nadané, so zdravotným postihnutím, s poruchou učenia a správania, alebo o dieťa „bezproblémové“ – ide nám o každé jedno a o všetky zároveň. **Služby na vyrovnávanie šancí pre všetky deti (špeciálny pedagóg, logopéd, asistent, primerané úpravy výchovno-vzdelávacieho programu a mnohé ďalšie) musia byť dostupné a nárokovateľné pre všetky deti, ktoré ich potrebujú.** Financie na ich pokrytie budú viazané nie na školu, ale na konkrétne dieťa. **Zavedieme praktické opatrenia na reálne napĺňanie záväzku inkluzívneho vzdelávania žiakov zo sociálne vylúčených spoločností a žiakov so zdravotným postihnutím v bežných školách a vytvoríme funkčné nástroje na monitorovanie uplatňovania týchto opatrení.**
- **V odbornom vzdelávaní zvýšime dôraz na praktickú prípravu žiakov na budúce povolanie.** Vytvoríme účinné motivačné mechanizmy pre zamestnávateľov, aby zvýšili ponuku praxe pre žiakov. Zároveň vytvoríme mechanizmy na prípravu kvalifikovaných špecialistov na strane zamestnávateľov, ktorí budú spôsobilí nielen žiakov kvalifikovane učiť, ale aj vstupovať v mene zamestnávateľov do tvorby vzdelávacích štandardov a do prípravy vzdelávacích programov. **Žiakom v duálnom vzdelávaní umožníme získať zárobok od prvého dňa nástupu do vzdelávania.**
- **#SIEŤ zásadne zreformuje princípy a kritériá na posudzovanie spôsobilosti vysokých škôl a hodnotiace kritériá ich činnosti. Zreformuje aj kariérny a platový systém na vysokých školách, aby sa do kľúčových pozícií profesorov a docentov mohli dostať odborníci z praxe a zahraniční experti.** Vytvoríme možnosti na odmeňovanie škôl, ktoré budú významne zlepšovať personálnu kvalitu svojich zamestnancov. **#SIEŤ zároveň presadí vytvorenie špeciálneho grantového systému pre vynikajúcich učiteľov a vedcov, aby učili na vysokých školách.** Bude otvorený zamestnancom vysokých škôl, ale aj externým odborníkom a zahraniční pôsobiacim expertom. Pôjde o súťažne rozdeľovaný balík peňazí na obdobie 6 rokov, ktorý bude viazaný na špičkového odborníka, ktorému sa z neho zaplatí nielen adekvátny plat, ale aj ďalšie náklady na vedu a budovanie vlastného tímu.

Vo volebnom období do roku 2020:

- **#SIEŤ presadí postavenie učiteľa ako profesionála s primeraným podporným servisom a otvorí trh s učebnicami a učebnými materiálmi.**

V praxi to bude znamenať najmä:

- Rozšírenie učiteľských tímov v školách o potrebných psychologov, špeciálnych pedagógov, asistentov, výchovných poradcov a sociálnych pracovníkov v podobe štandardu, nie výnimočného opatrenia.
  - Zabezpečenie základných, pravidelne aktualizovaných informačno-metodických balíčkov pre učiteľov s prakticky využiteľnou ponukou rôznorodých metodických materiálov, ako aj príkladov dobrej praxe a kontaktov, potrebných na rozvinutie vzájomnej spolupráce alebo získanie odbornej pomoci.
  - Vytvorenie siete terénnej odbornej podpory pre učiteľov, v rámci ktorej im rôzni odborníci (metodici, didaktici, špeciálni pedagógovia, psychologovia, mediátori a pod.) pomôžu pri riešení akútnych či dlhodobých problémov priamo v školskom prostredí, namiesto vo vzdialenom poradenskom centre.
  - Posilnenie transparentného riadenia, tímovej spolupráce a otvorenej komunikácie v školách v rámci všetkých zainteresovaných skupín (zriaďovatelia a manažmenty škôl, učiteľské tímy, odborní pracovníci, žiaci, rodičia) a nulová tolerancia mobbingu, bossingu, šikanovania a nedôstojného správania sa voči dospelým i deťom.
  - Koordinácia činnosti zameraných na vytvorenie a konsenzuálne prijatie profesijných štandardov učiteľského povolania, etického kódexu učiteľa a zmien v opisoch učiteľských študijných odborov na vysokých školách.
  - Zvýšenie platov učiteľov a zavedenie nároku na osobné príplatky, viazané na konkrétny výkon. Hodnotenie učiteľov musí zodpovedať reálne vykonanej práci nielen na vyučovaní, ale aj v rámci ďalších činností, spojených s procesom vzdelávania a tímovej spolupráce v rámci školského kolektívu.
  - Zníženie byrokratickej záťaže učiteľov.
  - Navýšenie normatívov o čiastku určenú na podporu profesionálneho rozvoja učiteľov a na nákup potrebných učebníc a učebných materiálov podľa výberu učiteľov.
- **#SIEŤ navrhne zvýšiť a stabilizovať rozpočet školstva, konkrétne zvýšiť do roku 2020 objem finančných prostriedkov do školstva aspoň o 30 %.**

VZDELÁVANIE PRE VŠETKÝCH

#Pomoc deťom
#Servis učiteľom
#Služby rodičom

#siet'

Zuzana Zimenová
krúžkujte č.

10

VOLÍME
20

